

1/2

SVOBODNÁ A NUCENÁ MIGRACE

1 **Přečtete si následujících pět textů a zkuste z nich vyvodit, zda tyto příběhy vyprávějí o svobodné nebo nucené migraci.**

2 **Zaškrtněte věty, které jsou podle vás pravdivé.**

☐ **Nucená a svobodná migrace je ústředním tématem dějin.**

☐ **Migrace se vyvíjí chronologicky a objevuje se napříč světovou historií. Migrace se také týká mnoha míst, proto by se na ni mělo nahlížet ze zeměpisného hlediska.**

☐ **Zdá se, že se migrace, ať už nucená nebo svobodná, nevyhnula žádnému historickému období ani místu.**

☐ **Příčiny vysídlování a odsunu skupin lidí se v průběhu času příliš nezměnily: kromě osobních důvodů mají tyto důvody a cíle politický, ekonomický, strategický, ideologický a náboženský charakter.**

☐ **Nucená migrace měla za úkol smazat rozdíly mezi etnickými skupinami a začlenit menší skupiny do větší a převažující etnické skupiny.**

☐ **Nucená migrace zahrnuje deportaci, vystěhování, etnické čistky a vyhoštění.**

1 Odk 16. do 18. století se Osmané na základě vojenských, administrativních, ekonomických a politických motivů uchýlili k politice deportace a znovusídlování. Příklady této politiky najdeme mnoho. Jedním z nejznámějších příkladů je deportace skupin lidí z Malé Asie na nově dobytý Kypr [v 16. století]. Deportační dekret ze dne 24. září 1572 uvádí, že „na Kypr bude přesunuta jedna z deseti rodin žijících v provinciích Malá Asie, Rum (Sivas), Karaman a Zülkadriye“, aby se zajistila rehabilitace a bezpečnost na ostrově. Podobně jednali i Osmané, kteří násilím přesunuli obyvatele z Malé Asie na Balkán, aby tam po dobytí tohoto území upevnili svou moc, a naopak přesunuli obyvatele z Balkánu do Istanbulu, aby město prosperovalo [...]. V 18. století, kdy se expanze osmanské říše prostřednictvím dobývání zastavila, se nucená migrace změnila v usazování kočovných kmenů, aby se zvýšila zemědělská produkce a zajistila vnitřní bezpečnost.

Zdroj: N. Seker, *Forced Population Movements in the Ottoman Empire and the Early Turkish Republic: an Attempt at Reassessment through Demographic Engineering*, in: „European Journal of Turkish Studies“, 16/2018 (upraveno).

2 Rok 1492 je téměř výhradně spojován s objevením Nového světa [...], tento rok však také přinesl smutek celému národu, protože byl svědkem zániku klíčové složky hispánské civilizace. Všichni autoři se shodují, že [ze Španělska] bylo vyhnáno velké množství [Židů]. Konkrétní počet vypovězených lidí se pohybuje mezi 150 000 a 400 000, některé odhady jsou dokonce mnohem vyšší. Hodně z nich odešlo ihned do Afriky a Turecka.

Zdroj: H. Kamen, *The Mediterranean and the Expulsion of Spanish Jews in 1492*, v „Past & Present“, č. 119/1988, Oxford University Press jménem The Past and Present Society (upraveno).

3 Odhaduje se, že mezi 16. a 19. stoletím přeplulo Atlantský oceán okolo tří milionů Evropanů a dvanácti milionů Afričanů, ať už dobrovolně nebo nuceně, s cílem kolonizovat Ameriku. Demografický dopad této migrace byl obzvláště silný na sever od řeky Rio Grande, kde se počet obyvatel mezi lety 1700 a 1800 zečtyřnásobil. Zaměříme-li se na menšinovou evropskou složku migrace, Evropané utíkali ze Starého do Nového světa za příběhem americké výjimečnosti, který sliboval cestu ke svobodě a modernosti.

Zdroj: L. Choquette, *Atlantic Migration*, 2016 (upraveno).

4 V průběhu staletí se do různých oblastí a hospodářských sektorů ve velkém počtu přesouvaly desítky etnických skupin, které po sobě zanechaly historické záznamy. Asi jedna třetina z nich migrovala například přes přístav v New Yorku, který vedl seznam většiny cestujících a kde se během několika let od založení města v 17. století pod názvem Nový Amsterdam mluvilo

2/2

SVOBODNÁ A NUCENÁ MIGRACE

3 Číslo textů zanepte do níže uvedené časové osy. Použijte červené pero, pokud se domníváte, že text hovoří o nucené migraci, a modré pero, pokud text popisuje svobodnou migraci. Pokud text vypráví příběh o nucené i svobodné migraci, můžete čísla napsat dvakrát pomocí obou barev.

4 Do mapy запиšte čísla k místům, kde migrace začala. Pomocí stejných barev, jaké jste používali v předchozí aktivitě, můžete také nakreslit šipky znázorňující migrační toky.

► 18 různými jazyky [...]. Anglie vybudovala základny v Severní Americe, zatímco Portugalsko a Španělsko se soustředily na Střední a Jižní Ameriku. Propagační programy podporovaly osídlení Evropany, kteří zavedli transatlantický obchod s nerostnými surovinami, kožešinami, rybami a dřevem. Zemědělství na plantážích v tropických oblastech, zejména pak plantážích s cukrovou třtinou v Karibiku a Brazílii, bylo výnosné a vyžadovalo více pracovní síly.

Zdroj: D. Keeling, *Atlantic historical migrations, 1500–1965* (upraveno).

5 Číňané se do jihovýchodní Asie kvůli obchodu plavili dlouhou dobu a mnoho z nich se tam i usadilo. Do roku 1400 propojily čínské obchodní sítě obchodní přístavy v jihovýchodní Asii s Čínou i mezi sebou navzájem. Čínští osadníci nakonec ovládli obchodní sektor v mnoha společnostech na jihovýchodě Asie, včetně většiny západních kolonií. Stále více migrantů přicházelo obchodovat s cínem nebo zlatem nebo tyto kovy těžit. [...] V průběhu století si někteří Číňané vzali místní ženy a tím propojili kulturu mezi Čínou a jihovýchodní Asií a podporovali smíšené komunity. Ostatní si zachovali své kulturní dědictví. Po roce 1850 Čínu opustily další miliony obyvatel. Čínští imigranti a jejich potomci vybudovali základy pro rozšířenou moderní diasporu a nadnárodní vztahy. Tok emigrantů z Číny stále přetrvává a emigranti tak navazují na migraci lidí, která má v Asii dlouhou historii.

Zdroj: C. A. Lockard, *Chinese Migration and Settlement in Southeast Asia Before 1850: Making Fields From the Sea*, 2013 (upraveno). ■

1500

1550

1600

1650

1700

1750

1800

